

zazaj po wyrosnięciu zmniejszoną zjadliwość, ale niezmienną w próbie aglutynacyjnej własności antygenowe (ustne relacje Truche).

Tak sami przechowuje się *S. gallinarum* s. *sanguinarium* wywołujący tzw. tyfus kur. Szczepy *pasteurella avium* utrzymują pełnię własności antygenowych, przy przesiewie raz na rok.

S. pullorum, *S. gallinarum*, *pasteurella avium*, *streptococcus equi* — konserwowane w ten sposób,

służą do produkcji szczepionek, surowic i środków alergicznych.

Piśmiennictwo

- Dr E. Ungermann, Arbeiten a. d. Kaiserl. Gesdhtsamt 51, Okt. 1918 S. 180 René Legroux, C. R. Soc. Biol. 83, 17 avril 1920, p. 466. C. Truche, Ann. de l'Inst. Pasteur, juin 1924, Tome 38, p. 516 J. Bordet, Traité de l'Immunité, 1939.

Państwowy Instytut Weterynaryjny Wojewódzki Zakład Higieny Wet. w Katowicach
Kierownik: Inż. Dr JERZY SZAFIARSKI

JERZY SZAFIARSKI

Pierwszy rok pracy Wojewódzkiego Zakładu Higieny Wet. w Katowicach

W dniu 6 kwietnia b. r. minął rok od chwili uruchomienia Wojewódzkiego Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Katowicach, którego kierownikiem zostałem zamianowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych.

Pracownia W.Z.H.W. mieści się w gmachu Państwowego Instytutu Higieny. Przed wojną placówka weterynaryjna istniała w Katowicach jako jeden z działów P.Z.H., subwencjonowana całkowicie przez województwo śląskie. Dopiero w roku 1939 ówczesnemu kierownikowi tego działu dr K. Rafińskiemu zleciło Ministerstwo przeprowadzanie badań urzędowych dla całego Województwa Śląsko - Dąbrowskiego.

W czasie wojny w budynku obecnego P.Z.H. niemcy utworzyli Państwową Weterynaryjną Pracownię Rozpoznawczą, wyposażając ją w potrzebne aparaty, szkło i bibliotekę.

W chwili objęcia przezemnie placówki, lokal zajęty był chwilowo przez Dział Bakteriologiczno-epidemiologiczny P.Z.H. i dopiero po dwóch miesiącach uzyskałem cztery pokoje dla organizującej się pracowni. Zabezpieczywszy pozostałe aparaty, instrumenty i szkło poniemieckie i otrzymawszy od P.Z.H. część instrumentarium przedwojennego, przystąpiłem przy wspólnym wysiłku całego personelu do organizacji obecnego zakładu.

W międzyczasie udało się przewieźć część rzeczy z pracowni w Opolu, trochę dokupić z przyzranych sum budżetowych, i stworzyć pracownię, mogącą w zupełności spełniać powierzone jej zadania.

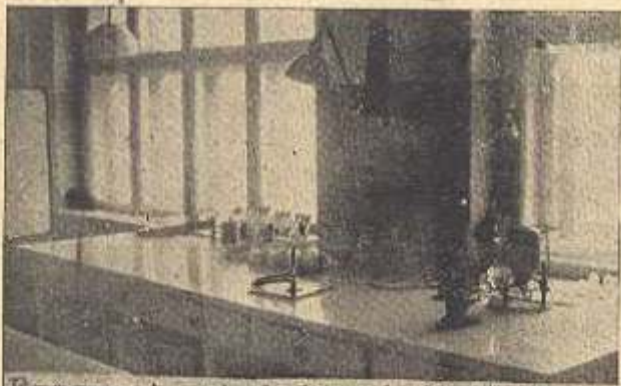

Gmach gdzie mieści się W.Z.H.W.

Personel zakładu składa się obecnie z kierownika, dwóch lekarzy - asystentów, dwóch asystentów technicznych oraz sprzątaczkę. Pomieszczenie Zakładu obejmuje pokój bakteriologiczny, histologiczny, serologiczny oraz kierownika wraz z kancelarią. Ubi-

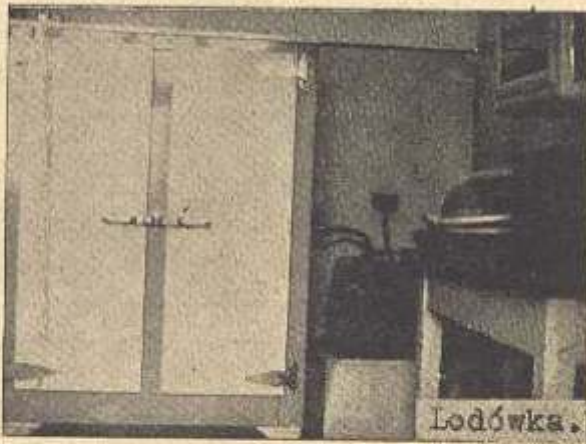
Fragment pokoju serologicznego

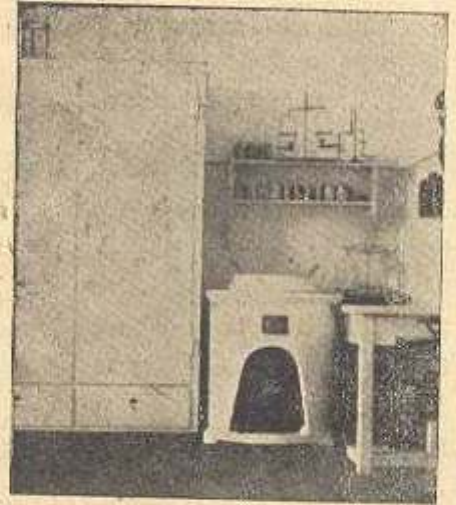
Fragment pok. bakteriologicznego

Muzeum anatomo-pat.

Łodówka.

Gabinet kierownika

Fragment pokoju histologicznego

kacje przeznaczone do sporządzania pożywek i mycia szkła są wspólne dla W.Z.H.W. oraz P.Z.H. Osobne pomieszczenie jest przeznaczone dla zwierząt doświadczalnych. Zakład dysponuje dużą biblioteką fachową (350 tomów) i pięknym zbiorem preparatów anatomo - patologicznych (150 preparatów).

Miesiąc rok	Ilość badań
IV — V 45	18
VI 45	48
VII 45	44
VIII 45	47
IX 45	38
X 45	136
XI 45	580
XII 45	85
I 46	165
II 46	145
III 46	162
Razem:	1466 badań

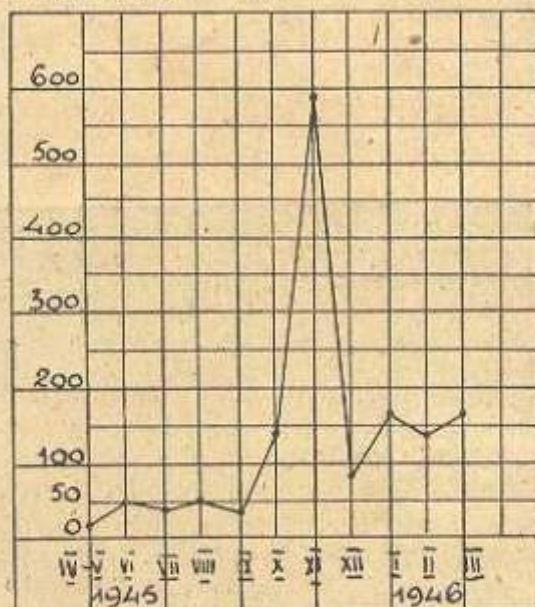
Choroby zakaźne.

L. p.	Nazwa choroby	Ilość badań	+	-
1	Nosacizna	1	—	1
2	Wąglik	11	2	9
3	Zaraza płucna bydła	7	—	7
4	Biegunka noworodków	12	7	5
5	Paratyfus cieląt	1	1	—
6	Różycyca	68	31	29
7	Zaraza świń	8	4	4
8	Pomór świń	10	8	2
9	Choroba cieszyńska	3	—	3
10	Grypa prosiąt	11	9	2
11	Wścieklizna	10	7	3
12	Gruźlica drobiu	5	5	—
13	Pomór drobiu	29	29	—
	Razem:	168		

Badania serologiczne.

Nazwa choroby	+	±	-	Razem
Biała biegunka piskląt	145	30	571	746
Bańg (Brucella abor. bov.)	61	10	91	162
Zaraza stadnicza	1	5	50	56
Nosacizna	—	—	13	13
Razem:				977

Badania bakteriologiczne mięsa
na obecność drobnoustrojów nieswoistych + 149—40
Badania różne: + 57—75

W ciągu roku Zakład wykonał ogółem 1466 badań; istnieje tendencja do wzrostu ilości badań.

Z cyfry 1466 przypada na badania zakaźne 168, na serologiczne 977, bakteriologiczne mięsa 189 i na różne inne 132. Szczegółowe zestawienie dokonanych badań uwidacznia załączona tablica.

Biorąc pod uwagę obszar Województwa Śląsko-Dąbrowskiego, obejmującego 22 powiaty i 11 miast wydzielonych oraz nawskroś rolniczy charakter terenu, poza zagłębieniem Śląsko - Dąbrowskim, należałoby W.Z.H.W. w Katowicach rozbudować do rozmiarów większych, niż obecnie.

HENRYK SINGER, kpt. lek. wet.

Lublin

Zaraziwe zapalenie płuc i opłucnej u kóz

Pleurpneumonia contagiosa caprae

Jest to choroba występująca na całej kuli ziemskiej, szczególnie w okolicach o ciepłym klimacie.

Z moich obserwacji nad tą chorobą w Azji Środkowej przytaczam następujące: W okręgu Dżambuł (Kazachstan) wśród pogłowia kóz, wiosną 1944 r. wybuchła ta epizootja. Charakterystycznym było to, że chorowały tylko kozy, podczas gdy owce chodzące razem z kozami w stadach, w żadnym wypadku nie chorowały, co wskazuje na swoistość gatunkową tego schorzenia.

W języku miejscowym nazywano tę zarazę „Kłbinek”. Objawy występowały ze strony dróg oddechowych i koży ginęły wśród objawów uduszenia. Zmiany anatomo - patologiczne wskazywały na zapalenie płuc i opłucnej z wysiękiem surowiczo - włóknikowym. Śmiertelność wynosiła od 70 — 100%.

Biologicznych preparatów nie było wówczas przeciwko tej chorobie wcale — były one w trakcie badań.

Korzystając ze sposobności, postaram się rząć systema-